

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm Vlt. Si Adversarius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](#)

cautione restituenda erit, neque expensas soluere cogetur, cum purgata contumacia, expensae remitti debeant. c. Venerabilis. §. Idem est. De sententiâ Excommunicationis in 6.

- 2 Nota III. Contumax condemnari debet parti adversariae ad expensas, quas expediendo facere coacta est, igitur refundendae sunt expensae non superflue, sed necessariae, quae & moderatae dicuntur. c. fin. 5. De dolo. Quamobrem in estimatione expensarum necesse est, ut praecedat juramentum partis afferentis se tantas expensas ob adversarij contumaciam facere debuisse, & sublequantur Judicis taxatio. l. Sancimus. 14. C. De jud. quam formam cum Iudices delegati in nostro casu non seruârint, sed precipitatione Reum iuxta petitionem actoris condemnârint, idèo male eos processisse, in rescripto suo Pontifex significat, & tradit gl. hic. verb. Restituere.

CAPITVLVM VLT.

Si Adversarius.

PARAPHRASIS.

Si Reus post citationem ad terram remotam se conferat, procuratore ad litem iudice non relicto, tum publico edicto ad domum eius affixo, si nemo appareat, qui eum defendat, actor petere potest, ut mittatur in possessionem rei petitæ, Custodiæ causâ.

SUMMARIUM.

1. Ut missio in bona alterius fieri possit, una citatio non sufficit.
2. Admitti tamen debet ad vitandam missiōnem in bona Rei, si amicus vel consanguineus ad defendendum eum iudicio se fisset.
3. Hac in bona rei contumacis missio sit à Indice non præcisè ex officio, sed ad instantiam partis.
4. Quando & qua possit fieri missio in bona absentis Rei, qui ante citationem discessit nullo relicto Procuratore aut defensore?

Nota I. Non sufficit semel aliquem citare, ut missio in bona eius fieri possit, sed debet iterum ac peremptoriè citari, saltem per edictum publicum si personaliter citari nequeat, nec Procuratorem ad lites reliquerit, iuxta c. 3. De dolo.

Nota II. Si nullo relicto Procuratore aliquis seu consanguineus seu amicus in iudicium veniat defensurus Reum absentem præstite cautione de rato, admitti debet, ut missio in bona evitetur, ita, hic & in cit. c. 3. Quamobrem pro praxi advertit Panorm. cit. c. 3. n. 14. consultum esse, ut in edicto ad valvas addatur, si quis consanguineorum vel amicorum absentem defendere velit in iudicio, compareat ad diem definitam.

Nota III. Missio in bona Rei contumacis non sit à judice ex mero officio, sed ad instantiam partis, quare si non concedatur, ubi jure concedi deberet, appellatio locutus est, ut docet Bart. l. Si finita. §. Fulcinius. n. 29 ff. De damno.

Quæstio est, si Reus ante citationem discesserit, ut nesciatur ubi sit, nullo relicto procuratore aut defensore, num post edictum publicum, missio in bona eius fieri possit? Videtur negandum per argumentum ex contrario sensu sumptum ex hoc c. verb. Post citationis editum.

Sed Respondeo & Dico 1. Haud dubie missio fieri potest ex primo decreto seu Custodiæ causa. Ita gl. communiter recepta. verb. Citationis. & constat ex l. Ignorare. 4. C. De Restitut. Militum. Ceterum ut subventum sit actori, cum Reus nullo procuratore relicto ex justa causa absens est, curator bonis eius à judice constitui solet, qui pro absente in iudicio respondeat. l. Ab hostibus. 15. iunct. gl. ff. Ex quibus causis maiores, & docet Bart. l. cit. §. Inilianus. n. 38. Panorm. hic. n. 10. Ad obiectionem suprà positam facilis est responsio: In hoc Cap. responderi ad speciem facti Pontifici propositam; ex facto autem narratio non potest sumi argumentum ad exclusionem oppositi, sicuti neque tunc argumentum istud, quod ducitur à sensu contrario, locum habere debet, si contrarium in iure expressum sit, sicuti ex receptâ doctrinâ Panorm. hic admonet. n. 6.

Dico

Dico 2. Contra absentem, qui ante citationem discessit, & post editum non compareat, neque ab alio defenditur, non debet, ordinariē loquendo, missio fieri ex secundo decreto, aut bonorum venditio. Ita sumitur ex I. Item ait. 21. ff. Ex quibus causis Maiores. I. Fulcinius. 7. §. Adicō ff. quibus ex causis in possessionem eatur, ubi dicitur, quod propter malitiosam latitationem bona absentis possidentur & distrahuntur; qui autem nunquam citatus est, ac proinde institutam contra se actionem ignorare creditur, absens, non censetur malitiosè latitare. Neque obstat his cuncta lex. Si finita. 15. §. Si forte. ff. De damno. Nam id speciale est; ut si damnum ex ædibus v. g. timeatur, auctor ob absentiam Domini mittatur in possessionem, cum causa ista celeritatem desideret, & dilatio periculosa sit. Si tamen postea comparens reus ostendat se justa de causa absuisse; in integrū restituendū est. I. 1. ff. De damno infelio. & cit. §. Si forte, & docet Panorm. hic n. 15. Deinde excipi debet, nisi aliquis soluere teneatur certo tempore aut loco, tunc si ibi nō compareat nullo relichto procuratore, presumitur malitiosè latitare, ut contra eum procedi possit ad secundum decretum & bonorum venditionem, teste Innoc. hic. n. 4. Panorm. n. 13. Imò interdum etiam ad definitiū sententiam procedet, si talis causa sit, quæ litis contestationem non exigit. Videlicet si beneficiarius, qui in loco beneficij residere deberet, inde discesserit, & nesciatur ubi sit, atque publico edicto peremptoriē citatus, non compareat, acceptis probationibus priuari poterit. c. 11. T. u. e. De Clericis non residentibus, & docet Innoc. hic. n. 3.

EODEM TIT. IN VI.

CAPITVLVM VNICVM.

Eum qui.

PARAPHRASIS.

Statuit Innoc. IV. Si super dignitate personarū, aliōve Ecclesiastico beneficio controversia sit, auctorem ob contumaciam

possessoris non esse mittendum in possessionem beneficij, ne vitiosus ingressus hac ratione committatur; sed lite etiam non contestata, absentiam partis divinā supplente præsentia, ad negotij examen & sententiam definitiū procedi posse.

SUMMARIUM.

1. Non mittitur in possessionem beneficij, quæ contra contumaciter absentem possessorem judicio petitorio agit; quamvis iudex in casu talis contumacia, etiam lite non contestata ad definitiū usque sententiam procedere posse.
2. Si tamen agat possessori recuperande, oratione restitui debet in possessionem, sola probata spoliatione, vel antiquiore possessione.
3. In casu quo Ius habens in beneficio ad acquirendam possessionem contra absentem contumaciter possessorem agit, causā custodie in possessionem mitti non debet. Auctor ante sententiam definitiū pro se latam.
4. Nec debet tamen semper omitti hec in possessionem custodia causa missio, quotiescumque ad definitiū contra absentem contumaciter possessorem lite non contestata procedi potest, sed in causis tantum beneficialibus, matrimonialibus, aliisque in quibus mora periculosa est.
5. Index procedens in causa, absente parte, adducendo probationes supplere debet, tam quajuris sunt, quæ ad factum spelicant.
6. Ex confessione adversarij, quod ad auctorem jus proprietatis in beneficio pertineat, non probatur plenè auctoris Titulus.

Nota I. Si aliquis contra possessorem beneficij Ecclesiastici judicium petitiorum intentet, & possessor se contumaciter absentet, petitio non debet mitti in possessionem beneficij, sed lite etiam non contestata, receptis testibus aliisque probationibus, quæ pro parte utraque suppetere possunt, procedendum est ad sententiam defini-